

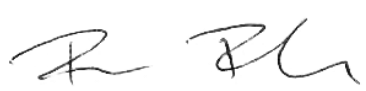
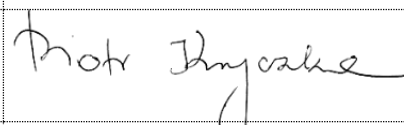
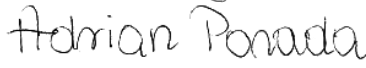
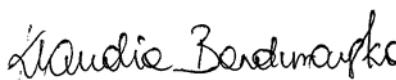
Pracownia Planowania Przestrzennego
3P PROJEKT PAWEŁ PACH
siedz.: 51-505 Wrocław, ul. Amerigo Vespucciego 18/7
tel.: +48 604-709-885, e-mail: biuro3pprojekt@o2.pl
NIP 882-179-00-36, REGON 021826376

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI DZIAŁEK
EWIDENCYJNYCH NR 252/2 I 253 W OBRĘBIE
MALCZYCE

GMINA MALCZYCE

Opracowanie sporządzili:

dr inż. Paweł Pach PLANISTA PRZESTRZENNY-URBANISTA ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice tel. 604 709 885	dr inż. Paweł Pach – kierujący zespołem	
	dr inż. Piotr Kryczka	
	dr inż. Adrian Porada	
	mgr inż. Klaudia Bandurowska	

Wrocław, 27.06.2024

Spis treści

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy.....	2
2. Przedmiot, cel i zakres prognozy	4
3. Metodyka sporządzenia prognozy.....	4
4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	5
5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska.....	6
5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza	6
5.2. Położenie geograficzne.....	6
5.3. Rzeźba terenu i budowa geologiczna.....	6
5.4. Warunki wodne	7
5.5. Warunki glebowe.....	8
5.6. Fauna i flora.....	8
5.7. Warunki klimatyczne.....	9
5.8. Obszary objęte ochroną prawną.....	10
5.9. Analiza stanu środowiska	10
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	17
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	18
8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych	18
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu	20
9.1 Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym.....	20
9.2 Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym.....	20
9.3 Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym	21
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	24
10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska	25
10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:	26
11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych	27
12. Ocena zmian w krajobrazie	27
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	27
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu.....	28
15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.....	29
16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania	29
17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	31
18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	31

ZAŁĄCZNIKI:

1. Oświadczenie kierującego zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
2. Załącznik graficzny do prognozy.

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.);
- Uchwała Rady Gminy Malczyce Nr LXVII/430/2024 Rady Gminy Malczyce z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce*.

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono przepisy prawne i opracowania:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1478);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o *lasach* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 530);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 633 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie *sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395).

Wykorzystano także poniższe opracowania:

- *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce za 2018 rok.* (2019). Malczyce.
- DBGITR. (2018). *Plan urzędniowo-rolny gminy Malczyce*. Wrocław: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Trenów Rolnych.
- EKO-TEAM; Gmina Malczyce. (2018). *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Malczyce na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025*. Zgorzelec: EKO-TEAM; Malczyce.
- GIOŚ, RWMS. (2022). *Badanie monitoringowe gleb w Województwie Dolnośląskim w 2021 roku*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.
- GIOŚ, RWMS. (2022). *Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim*. Raport wojewódzki za rok 2021. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.
- GIOŚ. (2020). *Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025*. Warszawa: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.
- GIOŚ; RWMS. (2020). *Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa dolnośląskiego w 2019 roku*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.
- GIOŚ; RWMS. (2021). *Stan Środowiska w województwie dolnośląskim Raport 2020*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.
- GIOŚ; RWMS. (2022). *Ocena jakości wód podziemnych na terenie Województwa Dolnośląskiego w 2021 roku*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.
- Gumiński, R. (1948). *Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych Polskie* (w:) „Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny”. Nr 1.
- Kondracki J. (1994). *Geografia Polski: mezoregiony fizyczno-geograficzne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN;
- Matuszkiewicz, J. (2008). *Regionalizacja geobotaniczna Polski*. Warszawa: Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH NR 252/2 I 253 W OBRĘBIE MALCZYCE

- *Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu w województwie dolnośląskim – tabela.* (online:) https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/dane_regionalne/dolnoslaskie/2019/Klasyfikacja_RW_dolnoslaskie.xlsx. (dostęp: 27.03.2023).
- Okołowicz, W.; Martyn D. (1979). *Regiony klimatyczne Polski.* (w:) Atlas geograficzny Polski. Warszawa: PPWK.
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.* (2011). Zatwierdzony na Posiedzeniu Rady Ministrów 22 lutego 2011 r.
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030*, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" (M.P. 2019 poz. 794).
- *Strategia Rozwoju Gminy Malczyce.* (2015). Na podstawie Uchwały Nr XIV/78/2016 Rady Gminy Malczyce z dnia 27 października 2015 r.
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malczyce.* (2011). Na podstawie uchwały Nr XLVII/258/2018 Rady Gminy Malczyce z dnia 24 kwietnia 2018 r.
- TERMO-KONTROL Krzysztof Kukla. (2016). *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Malczyce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2022.* Opole: TERMO-KONTROL Krzysztof Kukla, Malczyce.
- WIOŚ. (2018) *Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Województwa Dolnośląskiego za rok 2017.* Wrocław: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
- *Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku (2014).* Na podstawie uchwały Nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

2. Przedmiot, cel i zakres prognozy

Przedmiotem opracowania jest obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce, sporządzany na podstawie uchwały Nr LXVII/430/2024 Rady Gminy Malczyce z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce*.

Celem prognozy jest ocena wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze. Opracowanie wykonane zostało w granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem oddziaływania zawartych w nim zapisów.

3. Metodyka sporządzenia prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce (zwanej w dalszej części opracowania prognozą), wynika z ustaleń zawartych w art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Natomiast zakres informacji wymaganych w prognozie został określony w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z powyższym artykułem prognoza:

- **zawiera:**

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- 2) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- 3) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- 4) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- 5) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 6) oświadczenie kierującego zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy

- **określa, analizuje i ocenia:**

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat,

zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

• **przedstawia:**

- 1) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- 2) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna w celu określenia aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego planem oraz terenów sąsiednich.

4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce składa się z części tekstowej (treści uchwały) oraz graficznej (rysunek planu miejscowego). Jego zawartość jest zgodna z wymaganiami art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, stanowiącego, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo.:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4. ustawy o pizp.

Głównym celem projektowanego dokumentu jest potrzeba aktualizacji i zmiany przeznaczeń terenów oraz ustalenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania dla obszaru objętego planem.

Ustalenia zawarte w projekcie planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami przyjętymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malczyce zatwierdzonym uchwałą Nr LXIV/393/2023 Rady Gminy Malczyce z dnia 24 października 2023 r.

5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska

5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza



Rysunek 1 Lokalizacja gminy Malczyce na tle powiatu średzkiego i województwa dolnośląskiego

Najliczniejszą wsią jest stolica gminy – Malczyce, a pozostałe najbardziej zaludnione umiejscowione są wzdłuż drogi krajowej nr 94, tj. Wilczków i Rusko.

Gmina wiejska Malczyce (oznaczono na ciemnoszaro) położona jest w centralnej części Dolnego Śląska, w odległości ok. 40 km od stolicy województwa i ok. 6 km na zachód od Środy Śląskiej i ok. 42 km na wschód od Legnicy. Obszar gminy zajmuje zachodnią część powiatu średzkiego (oznaczony na jasnoszaro). Od wschodu graniczy z gminą Środa Śląska, od południa z gminą Wądroże Wielkie od zachodu z gminami Ruja i Prochowice, a od północy z gminą Wołów.

Powierzchnia gminy wynosi 5274 ha, a liczba ludności na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 5 707 mieszkańców (wg danych GUS). Sieć osadniczą gminy Malczyce tworzy 10 jednostek pomocniczych (obrębów

5.2. Położenie geograficzne

Gmina wiejska Malczyce położona jest w północnej części Dolnego Śląska, w północno-zachodniej części powiatu średzkiego. Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym J. Kondrackiego teren gminy Malczyce zaliczany jest do mikroregionu Wysoczyzny Średzkiej (318.531) oraz Pradoliny Wrocławskiej. Jest jednym z trzech mikroregionów fizycznogeograficznych, tworzących tzw. Równinę Wrocławską. Wysoczyzna Średzka, w której obszar wchodzi gmina Malczyce, zgodnie z podziałem W. Walczaka jest mezoregionem równorzędnym do Równiny Wrocławskiej. Obszar ten charakteryzuje się ukształtowaniem terenu w postaci pofałdowanej równiny morenowo-sandrowej, zbudowanej z ostańców kemów i moren recesyjnych. Wysoczyznę tę charakteryzuje niska lesistość oraz wysoki udział terenów rolnych. Na obszarze tym dominują gleby należące do gatunków brunatnoziemnych i piaszczysto-gliniastych. Pradolina Wrocławska jest silnie wydłużonym mezoregionem fizyczno-geograficznym (318.52), biegnącym w osi Niziny Śląskiej, ciągnącym się z południowego wschodu na północny-zachód na odcinku ponad 100 km i szerokości 10-12 km. Jego powierzchnia wynosi 1220 km². W ujęciu geologicznym jest to obszar monokliny śląsko-krakowskiej i monokliny przedsudeckiej, pokryty plejstoceniowymi i holoceniowymi osadami rzecznyymi – głównie piaskami, żwirami i madami. Według regionalizacji geobotanicznej Polski obszar gminy zaliczany jest do Krainy Dolnośląskiej, Okręgu Legnicko-Brzeskiego, Podokręgów: Średzkiego, Doliny Odry „Wrocław-Lubiąż”.¹

5.3. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Gmina Malczyce leży częściowo w obszarze Wysoczyzny Średzkiej oraz Pradoliny Wrocławskiej. W obrębie gminy ukształtowanie pionowe wysoczyzny cechują liczne podłużne

¹ Matuszkiewicz, J. (2008). Regionalizacja geobotaniczna Polski. Warszawa: Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.

wzgórza o charakterze grzęd, których kulminacje przewyższają otaczający teren od 10 m do 30 m. Obszar ten charakteryzuje się pofałdowaną rzeźbą terenu pochodzenia polodowcowego z licznymi wzniesieniami. Charakterystycznym elementem rzeźby terenu wysoczyzny jest występowanie lokalnych zagłębień terenowych, w których gromadzi się woda. Wzgórza i pagóry w obrębie Wysoczyzny Średzkiej nie są uporządkowane pod względem kierunku, chociaż ogólnie przeważa kierunek zbliżony do NW-SE. Taki układ wzniesień determinowany jest rodzajem występującego lokalnie podłoża. W wielu miejscach na powierzchni występują tu płyty glin zwałowych oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe, co nadaje rzeźbie charakter akumulacyjno-denudacyjny. W niektórych miejscach występują również płyty pokryw lessowych. Wzdłuż doliny Odry, w pasie 10-12 km ciągnie się Pradolina Wrocławska. Jest to teren wybitnie płaski, z licznymi śladami starszych meandrów i starorzeczy, wypełnionych wodą. Koryto Odry w obrębie Pradoliny Wrocławskiej jest uregulowane, stąd licznie występujące meandry i starorzecza. W obrębie dna omawianych obniżzeń, wypełnionych piaskami i żwirami rzecznyymi, występują formy wydymowe i podmokłe, jak również zabagnione tereny martwych koryt rzecznych. Różnica terenu w gminie wynosi ok. 90 m.

Większość obszaru gminy pokrywają płyty glin zwałowych oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. W obszarze koryta Odry występują liczne ślady starorzeczy oraz meandrów, pokrytych głównie piaskami oraz żwirami rzecznyymi. Budowa geologiczna terenu wpływa na charakter występujących tu zasobów naturalnych. Na terenie gminy występuje kilka terenów występowania złóż kruszywa naturalnego, z których tylko część jest eksploatowana.

Obszar opracowania planu miejscowego jest płaski.

5.4. Warunki wodne

5.4.1. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Malczyce należy hydrologicznie do dorzecza rzeki Odry, do której wpadają pozostałe stosunkowo niewielkie cieki powierzchniowe z jej terenu, tj. Średzka Woda, Cicha Woda, Dłużek oraz Zbójno. Wody płynące stanowią pow. 43,22 ha (ok. 1% powierzchni gminy), wody powierzchniowe stojące stanowią natomiast 31 ha, rowy melioracyjne (okresowo konserwowane) stanowią 34 ha. Ogółem pod powierzchnią wód znajduje się na obszarze całej gminy znajduje się 107,89 ha. Odra w głównej mierze stanowi o atrakcyjności turystycznej i krajoznawczej gminy. Ponadto sieć rzeczna uzupełniają cieki wodne niższego rzędu: Cicha Woda i Średzka Woda oraz szereg rowów melioracyjnych. Sieć hydrograficzna jest stosunkowo dobrze rozwinięta szczególnie w środkowej części gminy. Natomiast stan techniczny stref przy korytowych tych cieków oraz licznych przepustów i różnych niewielkich urządzeń melioracyjnych generalnie jest zły, co potwierdziło się podczas katastrofalnej powodzi w 1997 r. (podtopienia terenu w rejonie wsi Mazurowice, Rusko i Wilczków, które nie miały żadnego powiązania z wysoką falą powodziową na rzece Odrze w lipcu 1997 r.). Tereny wód powierzchniowych, stojących (jeziora, stawy) zajmują niewielką powierzchnię. Najczęściej wchodzi w skład założeń pałacowo-parkowych, m.in. w Dębicach, Kwietnie, Wilczkowie.

Obszar opracowania położony jest w granicach jednostki gospodarowania wodami (jednolitych części wód powierzchniowych - JCWP) „Średzka Woda od Jeziorki do ujścia” o kodzie RW600010137699.

5.4.2. Wody podziemne

Gmina Malczyce według regionalnego podziału hydrologicznego leży w regionie wrocławskim (XV) (subregionie wrocławskim (XV) oraz w północno – zachodniej części gminy w subregionie przedsudenckim (XVI). Zasoby wód głębszych obszaru gminy są duże. Stanowią one źródło zaopatrzenia w wodę pitną wsi oraz gminy, zabezpieczając obecne i perspektywiczne potrzeby w tym zakresie. Płytki, przypowierzchniowy poziom holoceniowy towarzyszy osadom piaszczysto – żwirowym w dolinach rzecznych. Obszar opracowania planu miejscowego leży w granicach jednostki

gospodarowania wodami (podziemnych jednolitych części wód - JCWPd) o kodzie PLGW6000095 - „Region Środkowej Odry”, która pod względem stanu chemicznego i ilościowego wód oceniona została jako dobra, niezagrożona. Celem środowiskowym dla stanu chemicznego był stan dobry (mniej rygorystyczny cel dla parametru Ni – ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem. Celem dla stanu ilościowego dla wód był natomiast stan dobry. Cele te osiągnięte zostały w 2021 r. Obszar objęty planem miejscowym położony jest także w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 319 „Subzbiornik Prochowice – Środa”.

5.5. Warunki glebowe

Na obszarze gminy Malczyce dominują grunty orne dobrej jakości, zajmując ok 55% powierzchni gminy, natomiast słabsze grunty stanowią ok 6% gminy. Na terenie gminy występują na znacznych powierzchniach, szczególnie w południowej i środkowej części dobre i bardzo dobre gleby zaliczane do kompleksu pszennego dobrego i wadliwego, stanowiące II – IV a klasę gruntów ornych (ponad 40% powierzchni terenu gminy). Wytworzone one zostały w całym swym profilu z utworów pylasto- ilastych lub z glin średnich o miększym profilu próchnicznym, prawidłowej strukturze i stosunkach wodno- powietrznych, nadając się do uprawy szerokiego asortymentu roślin. Pozostałe powierzchnie gleb zaliczone do kompleksu żytniego bardzo dobrego, dobrego i słabego, zaliczane generalnie do IV a i IV b klasy gruntów ornych, zajmują powierzchnie w centralnej i północnej części gminy. Stanowią je gleby brunatne, mady lekkie i gleby bielcowe, wytworzone z glin lekkich, piasków gliniastych mocnych i lekkich. Są one glebami wrażliwymi na susze atmosferyczne. Względnie korzystne ukształtowanie terenu, niewielkie deniwelacje, w tym korzystne warunki przewietrzania terenu sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Z zagadnieniem jakości gleb wiąże się również ich przepuszczalność. Występują tu przede wszystkim duże płyty gruntów, charakteryzujące się słabą przepuszczalnością – gliny i pyły. Poprzedzielane wyspowo fragmentami gruntów średnio – przepuszczalnych – piaski i skały lite, silnie uszczelnione. W kilku miejscach występują również rumosze i żwiry, charakteryzujące się łatwą przepuszczalnością. Ponadto na obszarach poszczególnych wsi występują grunty antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności i stopniu przekształcenia.

Ponadto na terenie tym poza użytkami rolnymi znajdują się również inne użytki gruntowe- tj. grunty zabudowane i zurbanizowane.

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego występują grunty zantropogenizowane i zabudowane.

5.6. Fauna i flora

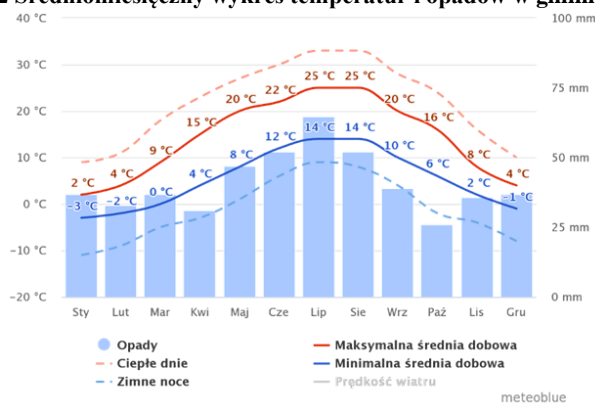
Gmina Malczyce charakteryzuje się dominacją gruntów rolnych oraz średnim wskaźnikiem lesistości (na poziomie 11,97%). Wśród gruntów rolnych pojawiają się łąki i pastwiska. Szczególnie cenne przyrodniczo są łąki wilgotne oraz podmokłe, zlokalizowane w dolinach rzeki Odry oraz Średzka Woda w północnej części gminy. Gmina bogata jest w różnorodną i wielogatunkową faunę. Najwięcej cennych gatunków zamieszkuje tereny podmokłe w pobliżu rzeki Odry oraz Średzkiej Wody. W obszarze gminy licznie występują również siedliska przyrodnicze – łącznie zidentyfikowano 120 siedlisk. Na system obszarów chronionych na terenie gminy Malczyce składają się dwa obszary w ramach sieci NATURA 2000: Obszar Specjalnej Ochrony: PLB020008 „Łęgi Odrzańskie” (dyrektywa ptasia) oraz Specjalny Obszar Ochrony PLH 020018 „Łęgi Odrzańskie” (dyrektywa siedliskowa).

W granicach obszaru objętego planem miejscowym nie występują obszary cenne pod kątem przyrodniczym, siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt. W odległości ok. 300 metrów na północ i wschód od obszaru opracowania występuje Specjalny Obszar Ochrony PLH 020018 „Łęgi Odrzańskie” (dyrektywa siedliskowa) o powierzchni 21350,5 ha.

5.7. Warunki klimatyczne

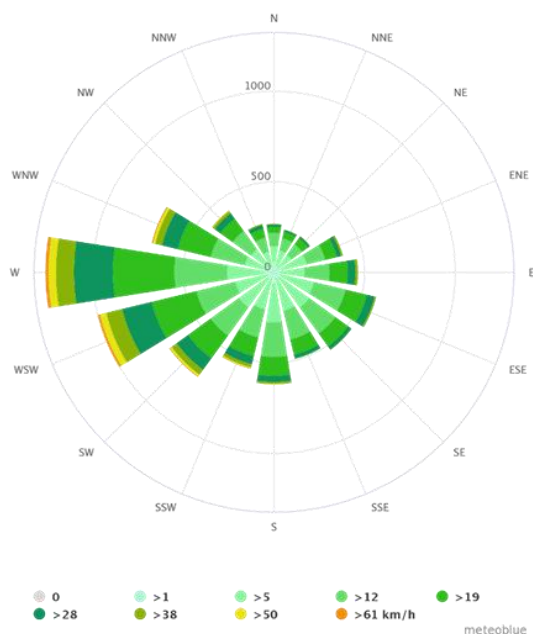
Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948), obszar gminy położony w rejonie Odry, należy do dzielnicy wrocławskiej – najcieplejszej w Polsce. Południowe krańce gminy należą do dzielnicy podsudeckiej.² Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy wynosi 8-8,5°C, a okres wegetacyjny trwa 220-225 dni. Pierwsze prace polowe przypadają przeciętnie na 2 dekadę marca. Na tym obszarze rejestruje się około 35 dni gorących, około 110 z przymrozkiem, około 30 mroźnych, a bardzo mroźnych 1-2 w skali roku. Pokrywa śnieżna występuje 50-60 dni. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 610 mm. Maksymalna miesięczna suma opadów przypada w Malczycach na lipiec (100 mm).

Rysunek 2 Średniomiesięczny wykres temperatur i opadów w gminie Malczyce



źródło: <http://meteoblue.com>

Rysunek 3 Róża wiatrów dla gminy Malczyce



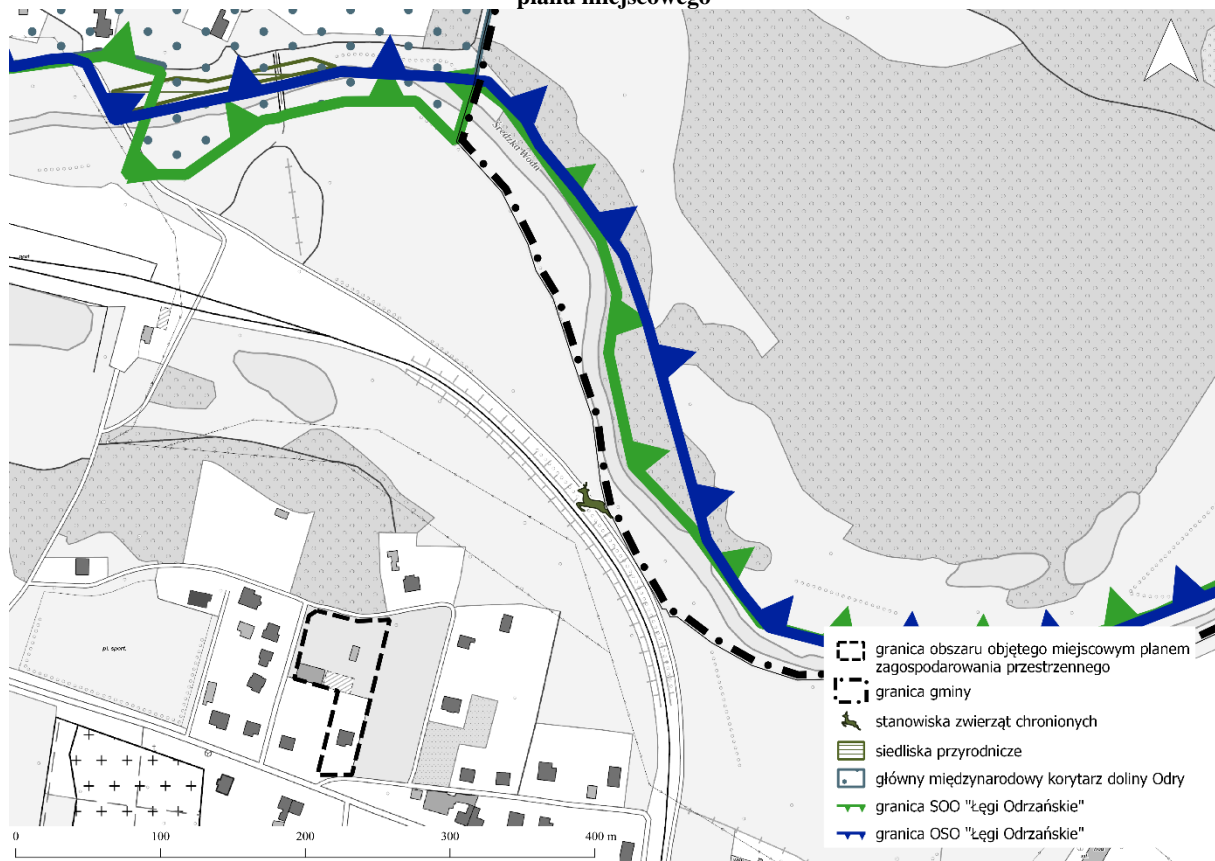
źródło: <http://meteoblue.com>

² Gumiński, R. (1948). Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych Polskie (w:) „Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny”. Nr 1, s. 7-20.

5.8. Obszary objęte ochroną prawną

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu obszarów objętych prawną ochroną przyrodniczą. Najbliższe obszary, tj. Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000 (dyrektywa ptasia i siedliskowa) „Łęgi Odrzańskie” (kod: PLC020002) o powierzchni 21350,5 ha oraz Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (kod: PLB02008) o powierzchni 20223 ha zlokalizowane są w odległości ok. 400-500 m na północ i północny-wschód od obszaru objętego planem. Ponadto w odległości ok. 1,5 km znajduje się również Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Odry” (kod: PLH020098) o powierzchni 1270 ha. Na północ od obszaru objętego planem miejscowym znajduje się również Główny międzynarodowy korytarz ekologiczny doliny Odry.

Rysunek 4 Rozmieszczenie obszarów objętych formami ochrony przyrody względem obszaru objętego opracowaniem planu miejscowego



źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

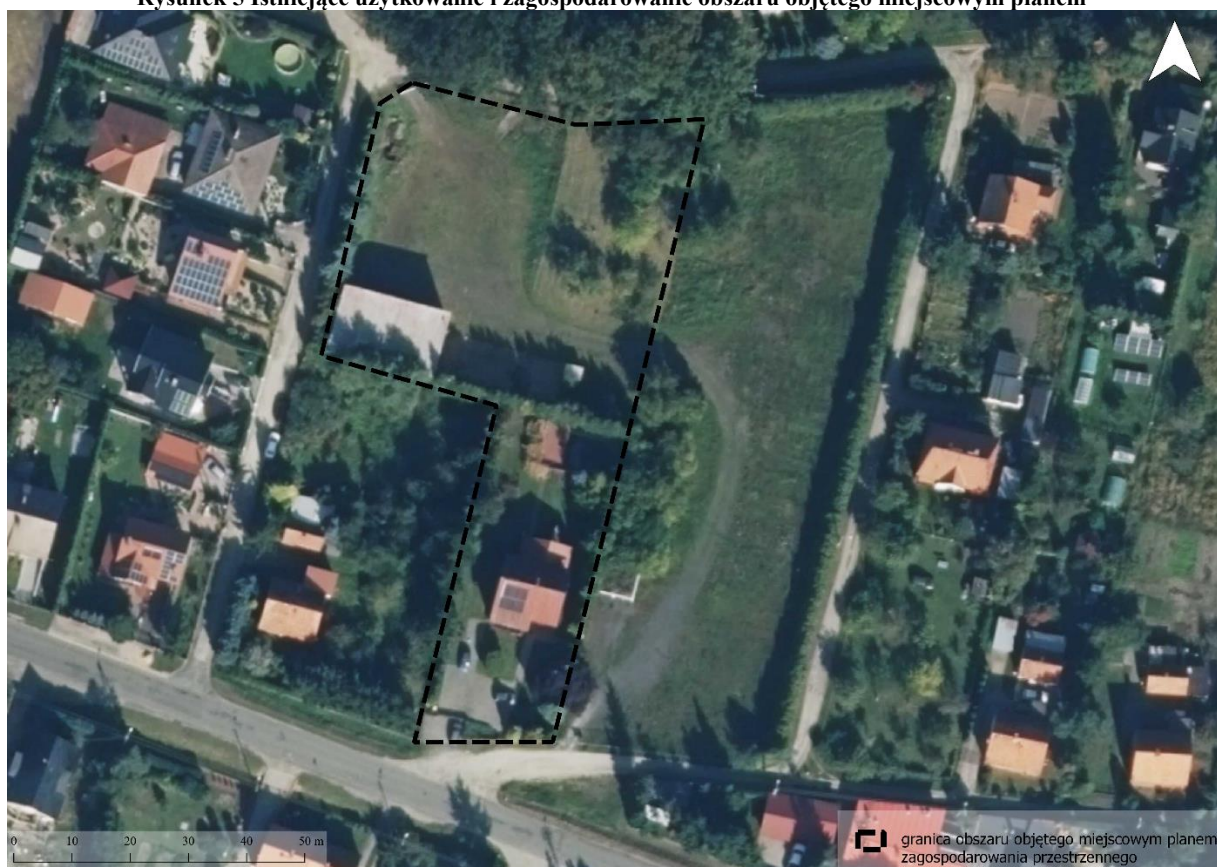
5.9. Analiza stanu środowiska

Stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem można określić jako dobry. Poziom zanieczyszczeń gleb, wody i powietrza nie przekracza dopuszczalnych norm. Nie funkcjonują tu obiekty, urządzenia i instalacje wpływające znacząco negatywnie na środowisko i stanowiące dla niego istotne zagrożenie. Nie brakuje jednak czynników, które mogą doprowadzić do znacznego pogorszenia stanu poszczególnych składników środowiska, a w efekcie, ze względu na ich zależność, do ogólnego pogorszenia jakości środowiska. Do najważniejszych zagrożeń zaliczyć należy:

- nieuregulowana gospodarka ściekowa,
- nie w pełni proekologiczna gospodarka cieplna,
- zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego,
- chemizm opadów atmosferycznych i napływ zanieczyszczeń z zewnątrz.

Przewiduje się zachowanie obecnego poziomu zainwestowania. W celu weryfikacji ustaleń planu istotnym, z punktu widzenia ochrony środowiska, będzie monitoring poszczególnych składowych środowiska, a także rozbudowa i modernizacja sieci sanitarnej, kontrola systemów grzewczych.

Rysunek 5 Istniejące użytkowanie i zagospodarowanie obszaru objętego miejscowym planem



źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy z geoportalu krajowego

W otoczeniu obszaru opracowania dominuje głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna.

5.9.1. Pole elektromagnetyczne

W granicach obszaru objętego planem miejscowym nie występują stacje transformatorowe ani linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia.

5.9.2. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Stan powietrza atmosferycznego na terenie gminy Malczyce określić należy jako umiarkowany, zależny od warunków pogodowych oraz sezonów grzewczych. Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2021* na terenie gminy Malczyce nie przeprowadzane były monitoringi jakości lokalnego powietrza atmosferycznego. Najbliższą stacją monitorującą składowe powietrza atmosferycznego oraz jego zanieczyszczenia była stacja pomiarowa w Środzie Śląskie, zlokalizowana przy Alei Konstytucji 3 Maja, oraz w Legnicy, przy ul. Polarnej. Należy jednak wziąć pod uwagę, że poszczególne wyniki pomiarów mogą się różnić, biorąc pod uwagę fakt, że na terenie Środy Śląskiej oraz Legnicy znajduje się większa ilość źródeł zanieczyszczeń pochodzenia komunalnego oraz komunikacyjnego.³ Wobec powyższego ocena jakości powietrza

³ GIOŚ, RWMS. (2022). *Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2021*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

atmosferycznego na obszarze gminy Malczyce stanowi jedynie subiektywny szacunek na podstawie dostępnych danych i zaobserwowanych zjawisk.

Na stopień czystości powietrza na terenie gminy wpływ mają m.in.:

- emisja zanieczyszczeń ze źródeł energetyczno-grzewczych oraz przemysłowych,
- emisja zanieczyszczeń związana z komunikacją – spowodowana spalinami pochodzącymi z silników samochodowych,
- napływ zanieczyszczeń z gmin ościennych,
- niekorzystne warunki meteorologiczne, wpływające na zanieczyszczenie powietrza i jego utrzymywanie się na terenie gminy,
- ukształtowanie powierzchni terenu.

Największymi antropogenicznymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy, odnoszącymi się praktycznie do wszystkich miejscowości, są zanieczyszczenia związane z niską emisją. Pochodzą one z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i małe zakłady produkcyjno-usługowe) oraz związane są z emisją pochodzącą z komunikacji (głównie transport drogowy), np. z ruchliwej drogi krajowej nr 94, która przecina północną część gminy w kierunkach wschód- zachód oraz drogi wojewódzkiej nr 345 przecinającej gminę w kierunku północ – południe. Obszar opracowania znajduje się poza większymi szlakami komunikacyjnymi. Lokalne drogi gminne przebiegające poza granicami obszaru objętego planem miejscowym charakteryzują się niewielkim natężeniem ruchu, w związku z czym znaczące, negatywne oddziaływanie ruchu komunikacyjnego na jakość powietrza dla obszaru objętego planem miejscowym nie wystąpi.⁴

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonuje się na podstawie pomiarów w ramach państwowego monitoringu. Najbliższa stała stacja WIOŚ znajduje się w Środzie Śląskiej oraz Legnicy. Substancjami występującymi w największym stężeniu i najbardziej wpływającymi na pogorszenie jakości powietrza są dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂) oraz pył zawieszony ogółem. Dopuszczalne stężenia średnioroczne SO₂ dla obszaru Polski wynosi 40µg/m³. Dla stacji pomiarowej w Legnicy stężenia te wyniosły odpowiednio 43µg/m³ dla stężenia 1-godzinne oraz 17µg/m³ dla stężenia 24-godzinne. Analiza zmian stężenia tego pierwiastka w województwie dolnośląskim w ostatnim 10-leciu wykazała utrzymanie się niskiego poziomu SO₂. Dopuszczalne stężenia średnioroczne NO₂ wynoszą odpowiednio 40µg/m³ i 25µg/m³, natomiast dla pyłu zawieszzonego ogółem 75µg/m³ i 50µg/m³. Dla punktu pomiarowego w Legnicy średnie stężenie NO₂ wyniosło 18 µg/m³, natomiast maksymalne 1-godzinne stężenie wyniosło 76µg/m³. Analiza danych pomiarowych z lat 2012-2021 dla województwa Dolnośląskiego wykazała na zmniejszenie się poziomu średnioroczne NO₂ na terenach miejskich. Maksymalne 8-godzinne stężenie tlenku węgla (CO) wyniosło 2 mg/m³ w punkcie pomiarowym w Legnicy. Analiza zmian maksymalnych stężeń 8-godzinnych tlenku węgla w ostatnich 10-leciu na terenie całego województwa wykazała istotne zmniejszenie się poziomu stężeń tego pierwiastka. Jednocześnie w sezonie grzewczym odnotowuje się średnio o 50% wyższy poziom stężeń tlenku węgla. Średnie roczne stężenie benzenu (C₆H₆) w punkcie pomiarowym w Legnicy wyniosło, tak jak dla pozostałych punktów pomiarowych, 1 µg/m³. Wyniki pomiarów ozonu (O₃) dla punktu pomiarowego w Legnicy wykazały maksymalne roczne wartości dobowych maksimów ze stężeń 8-godzinnych ozonu na poziomie 9µg/m³ oraz w wartości uśrednionej dla 3 lat liczby 13 dni z przekroczeniami dopuszczalnego na poziomie 120 µg/m³ stężenia tego pierwiastka. Gmina Malczyce w 2021 r. znajdowała się w zasięgu przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu oraz w obszarze, na którym liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężenia wahała się między 1, a 11. Zgodnie z danymi GIOŚ zmiany stężenia ozonu w ciągu roku wynikają głównie ze zmiennych warunków pogodowych w sezonie ciepłym, kierunkiem napływu mas ciepła oraz tzw. prekursorów ozonu. W roku 2021 w Środzie Śląskiej wykonywano pomiary stężenia pyłu zawieszzonego PM₁₀, którego dopuszczalne stężenie 24-godzinne określone

⁴ Ibidem.

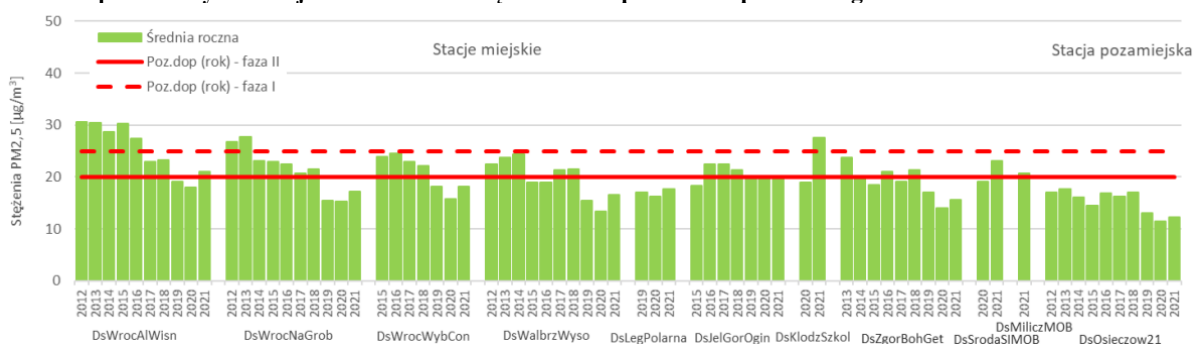
zostało dla Polski na $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz 25 dni w roku. W przypadku stacji pomiarowej w Środzie Śląskiej przebieg 36 maksymalnej wartości 24-godzinnej stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło $52\mu\text{g}/\text{m}^3$, tym samym przekroczyło dopuszczalną wartość stężeń. Liczba dni, w których nastąpiło przekroczenie stężenia wyniosło 37. W latach 2012-2021 w województwie dolnośląskim zauważono poprawę jakości powietrza pod względem zanieczyszczenia pyłem PM₁₀. W przypadku Legnicy odnotowano zmniejszenie liczby dni z przekroczeniami 24-godzinnego stężenia o 52%. W przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5} średnioroczny dopuszczalny poziom stężenia tym pyłem od 2020 r. ustalony został na $20\mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2021 r. pył zawieszony PM_{2,5} również badany był w stacji pomiarowej w Środzie Śląskiej. Średnie stężenie roczne wyniosło $23\mu\text{g}/\text{m}^3$, tym samym przekroczyło ono dopuszczalne roczne stężenie. Mimo to w województwie dolnośląskim w latach 2012-2021 obserwuje się systematycznie malejący trend w zakresie emisji pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Za główne źródło nadmiernej emisji PM_{2,5} oraz PM₁₀ wskazuje się indywidualne źródła grzewcze.⁵

Wykres 1 Przebieg wartości średniej rocznej stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ na poszczególnych stanowiskach pomiarowych w województwie dolnośląskim na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2012 - 2021



źródło: GIOŚ, RWMS. (2022). Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2021. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

Wykres 2 Przebieg wartości stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} na poszczególnych stanowiskach pomiarowych w województwie dolnośląskim na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2012 – 2021



źródło: GIOŚ, RWMS. (2022). Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2021. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

Dla stacji pomiarowej w Legnicy odnotowano w 2021 r. także przekroczenie średniorocznej wartości stężenia arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, które wyniosło $8,6\text{ng}/\text{m}^3$, brak przekroczenia średniorocznego stężenia kadmu w pyłe zawieszonym PM₁₀ (w Legnicy $0,4\text{ng}/\text{m}^3$), brak przekroczenia średniorocznego stężenia niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ (w Legnicy $1,1\text{ng}/\text{m}^3$) oraz przekroczenie średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ (w Środzie Śląskiej $6\text{ng}/\text{m}^3$).

Przystawione powyżej wskaźniki, normy oraz wyniki pomiarów wskazują na umiarkowaną jakość powietrza w regionie z tendencją do zmian w sezonie grzewczym. Wobec tego należy oszacować, że na terenie gminy Malczyce powietrze atmosferyczne w równym stopniu charakteryzować się będzie umiarkowanym poziomem stężeń poszczególnych substancji ze

⁵ Ibidem.

zmiennością zależną zarówno od czynników wewnętrznych (niska emisja, sezon grzewczy), jak i od czynników zewnętrznych (zmienne warunki pogodowe, napływ zanieczyszczeń przemysłowych i pozaprzemysłowych z regionu).

Największymi antropogenicznymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Malczyce są: emisja z terenów przemysłowych w zach. części wsi Malczyce, niska emisja z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i małe zakłady produkcyjno-usługowe), emisja komunikacyjna (głównie transport drogowy). Istotnym czynnikiem jest wzrastający ruch kołowy związany z głównymi szlakami komunikacyjnymi (droga krajowa nr 94, droga wojewódzka nr 345). Dodatkowo ze względu na dominujący kierunek wiatrów: zachodni, zachodnie krańce gminy mogą znajdować się pod wpływem zanieczyszczeń pochodzących z obszaru Prochowic a nawet Legnicy.

5.9.3. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Obszar opracowania położony jest w całości w granicach jednostki gospodarowania wodami (jednolitych części wód powierzchniowych - JCWP) „Średzka Woda od Jeziorki do ujścia” o kodzie RW600010137699. Poszczególne strefy wód poddawane są monitoringowi pod względem składu chemicznego oraz składu i potencjału ekologicznego. Przeprowadzone badania dostarczają również informacji o składzie chemicznym wód, wskazując dla poszczególnych związków chemicznych wskaźniki, normy oraz ocenę składu. W ostatnich latach monitoring przeprowadzany był w 2019 roku dla Średzkiej Wody (punkt pomiarowy – ujście do Odry i dla JCWP Odra od Wałów Śląskich do Kanału Wschodniego (punkt pomiarowy poniżej Malczyc, na moście pomiędzy Kawicami, a Lubiążem).

Tabela 1 Wyniki monitoringu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (oprac. wł. na podstawie danych WIOŚ we Wrocławiu)

Nazwa JCWP	Średzka Woda od Jeziorki do ujścia
Kod JCWP	RW600017137899
użytkowanie	rolna
Ryzyko niespełnienia celów środowiskowych	zagrożona
Rok badań	2019
Ocena stanu chemicznego	poniżej dobrego
Stan/potencjał ekologiczny	słaby
Klasa elementów biologicznych	IV
Klasa elementów fizykochemicznych	>II
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	II
Ogólna ocena stanu JCWP	zły

źródło: opracowanie własne na podstawie:

- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. (2011). Zatwierdzony na Posiedzeniu Rady Ministrów 22 lutego 2011 r.*
- *Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu w województwie dolnośląskim – tabela. (online:) https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/dane_regionalne/dolnoslaskie/2019/Klasyfikacja_RW_dolnoslaskie.xlsx. (dostęp: 27.03.2023).*

Z przeprowadzonego monitoringu wynika, że ogólna ocena wód powierzchniowych na terenie gminy Malczyce oraz w granicach jednostek, na których znajduje się obszar opracowania planu miejscowego, wskazuje złą jakość wód. Na ocenę tą wpływ mają poszczególne składowe, m. in. ocena stanu chemicznego, ocena i potencjał stanu ekologicznego oraz klasy poszczególnych elementów chemiczno-biologicznych i fizykochemicznych wód. Badania wskazują na stan składowych chemicznych poniżej dobrego oraz słaby potencjał/stan ekologiczny.⁶

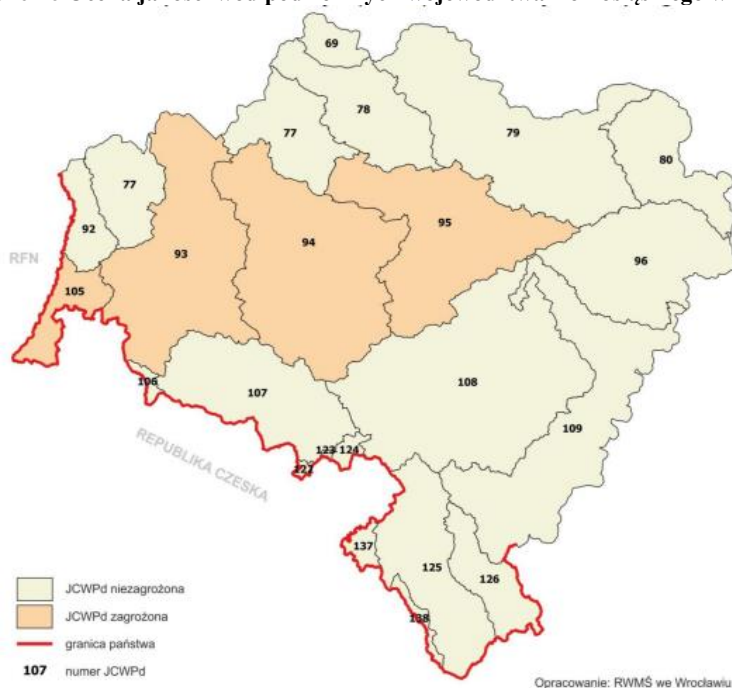
⁶ Na podstawie danych WIOŚ we Wrocławiu.

5.9.4. Zanieczyszczenie wód podziemnych

Obszar gminy leży w granicach jednostki gospodarowania wodami (podziemnych jednolitych części wód - JCWPd) o kodzie PLGW6000095 - „Region Odry Środkowej” pod względem stanu chemicznego i ilościowego wód oceniony został jako dobry, zagrożony. Celem środowiskowym, zarówno dla stanu chemicznego, jak i ilościowego wód był stan dobry. Cele te osiągnięte zostały w 2021 r.

W ramach monitoringu operacyjnego przeprowadzono w 2021 roku badanie jednolitych części wód podziemnych, zagrożonych niespełnieniem określonych celów środowiskowych. Obszarem zagrożonym niespełnieniem tych celów był również teren, w którego granicach zamyka się gmina Malczyce – JCWPd o kodzie PLGW6000095. Zgodnie z wynikami monitoringu omawiana jednostka uzyskała sumę punktów równą 19 (I pobór) i 18 (II pobór), przyporządkowując ją: w pierwszym poborze do klasy I (6 pkt), II (8 pkt), klasy III (3 pkt), klasy IV (2 pkt); w drugim poborze do klasy I (7 pkt), II (9 pkt), klasy III (1 pkt), klasy IV (2 pkt). Świadczy o dobrym stanie chemicznym wód. Zgodnie z wynikami monitoringu operacyjnego RWMŚ we Wrocławiu omawiana jednostka zyskała: w I i II poborze: 89% punktów w klasach, charakteryzujących wody o dobrym stanie chemicznym oraz 11% w klasach niższych, co świadczy o dobrym stanie chemicznym. W ostatecznej estymacji, dla punktu pomiarowego w Mazurowicach stan wód przyporządkowano do I klasy (w I i II poborze). Mimo to JCWPd o Nr 95 oceniona została, jako zagrożona.⁷

Rysunek 6 Ocena jakości wód podziemnych województwa Dolnośląskiego w 2019 r.



źródło: GIOŚ; RWMŚ. (2022). Ocena jakości wód podziemnych na terenie Województwa Dolnośląskiego w 2021 roku. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

5.9.5. Zanieczyszczenia gleb

Zanieczyszczenie obszarowe gleb i wód na największą skalę powoduje działalność rolnicza, a lokalne zanieczyszczenia pojawiać mogą się również na terenach przemysłowych i poprzemysłowych. Używane na polach uprawnych środki chemiczne w postaci środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz nawożenie gnojowicą powodują zanieczyszczenie środowiska wodnego w pobliżu

⁷ GIOŚ; RWMŚ. (2022). Ocena jakości wód podziemnych na terenie Województwa Dolnośląskiego w 2021 roku. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

upraw. W związku z występowaniem obszarów poprzemysłowych na terenie Malczyc mogą wystąpić lokalne zanieczyszczenia gleb, będące pochodną tej działalności. Obecnie na terenie gminy Malczyce, a zwłaszcza na obszarze miejscowości Malczyce, nie jest prowadzona większa działalność przemysłowa, która mogłaby powodować ponadnormatywne zanieczyszczenie gleb. Ze względu na znaczące jak na gminę wiejską procesy industrializacji, dokonane w przeszłości, pojawił się problem zagospodarowania terenów poprzemysłowych oraz gleb znajdujących się pod nimi, których infrastruktura i obiekty użytkowane są w coraz mniejszym stopniu.

Ocena stanu jakościowego oraz chemicznego na obszarze gminy dotychczas prowadzona była w oparciu o pomiary wykonywane w jednym punkcie pomiarowym o nr 342 (pomiar z 2012 r.). Przeprowadzone wówczas badanie wykazało podwyższone stężenie niektórych składowych związków, m.in. niklu. W roku 2016 pomiar jakości wód podziemnych prowadzony był w oparciu o trzy punkty monitoringowe, tj. punkty o nr 342, 1473 oraz 1474. Zarówno w punkcie 1463 oraz 1474 pomiary wykazywały dobry stan jakości wód o niskiej wiarygodności oceny, natomiast w punkcie nr 342 odnotowano słaby stan jakości wód, ale o wysokiej wiarygodności oceny. Wobec przeprowadzonych badań stwierdzić można, że jakość wód podziemnych na obszarze gminy Malczyce zakwalifikować można jako umiarkowany.

Stopień zanieczyszczenia wód podziemnych jest w znacznym stopniu uzależniony od przepuszczalności gruntu, własności sorpcyjnych gleby, stosowanych rodzajów i dawek nawozowych, a także od pogody. Część terenów nie posiada lub ma tylko częściową izolację od poziomu terenu. Brak izolacji pierwszego poziomu użytkowego wód podziemnych powoduje zagrożenie przenikania zanieczyszczeń z powierzchni. Można więc przyjąć, jedynie na podstawie ogólnego rozeznania, iż wody podziemne pierwszego horyzontu są szczególnie zanieczyszczane na terenach zabudowanych. Stwierdza się podwyższoną zawartość związków azotu. Poza terenem zabudowanym jakość wód jest słabiej rozpoznana. Wynika to z rzadkiego występowania ujęć studziennych na takich obszarach. Ze względu na rolniczy charakter gminy, wody gruntowe powinny wskazywać zwiększoną zawartość substancji biogennej, które są wypłukiwane z nawożonych gleb uprawnych.

Innymi źródłami zanieczyszczeń obszarowych, o wiele mniejszym wpływie na środowisko, głównie z uwagi na swoją okresowość, są zanieczyszczenia pochodzące z opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze). Zjawisko to nasilało się będzie w sezonie grzewczym, a ustępowało niemal całkowicie poza sezonem grzewczym.

5.9.6. Zanieczyszczenie hałasem

Źródłem hałasu na obszarze Malczyc jest przede wszystkim linia kolejowa wraz z infrastrukturą kolejową, w południowej części obrębu, obiekty i infrastruktura związane z żegluga rzeczna oraz eksploatacją i modernizacją żeglugi śródlądowej, a także komunikacja kołowa. Mając na uwadze częstotliwość oraz charakter realizowanych przejazdów na linii kolejowej, hałas, będący jego pochodną, charakteryzować się będzie zmiennością oraz zróżnicowanym stopniem, w zależności od dnia i nocy. Lokalny charakter dróg w sąsiedztwie obszaru opracowania nie powinien powodować znaczącego negatywnego zanieczyszczenia hałasem. Na obszarze nie występują stałe emitory hałasu. Hałas (o niewielkim natężeniu) pochodzi tu głównie ze źródeł komunikacyjnych – dróg lokalnych położonych poza granicami planu miejscowego.

5.9.7. Zagrożenia pochodzenia antropogenicznego i biotycznego lasów

Na terenie gminy lasy zajmują niewielką powierzchnię, pełniąc przez to niewielką rolę w systemie przyrodniczym gminy. Z ograniczeniem powierzchni starodrzewia pośrednio wynika niedostatek martwego drewna (stojącego i leżącego) gatunków liściastych wpływający na eliminację lub utrzymanie w niskiej liczebności populacji wielu gatunków tzw. ksylofagów. W odniesieniu do lasów omawianego terenu problem ten odgrywa stosunkowo niewielką rolę.

W niektórych miejscach uwidacznia się ekspansja i konkurencja obcych gatunków drzew zniekształcająca istniejący, pierwotny skład gatunkowy, strukturę i zakłócające prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów. Zniekształcenie lasów przejawia się także zaszłościami w formie nadmiernego udziału monokultur leśnych, powodującymi zniekształcenie struktury i zakłócenie funkcjonowania ekosystemów oraz ograniczenie populacji wielu gatunków.

Obserwowane są zjawiska degradacji przyrodniczej łąk i pastwisk. W wielu przypadkach odpowiada za to ekspansja drzew i sukcesja przyrodnicza niektórych gatunków roślin, zniekształcająca pierwotną szatę roślinną. Znaczna część lasów w wyniku oddziaływania gazów i pyłów ma uszkodzone drzewostany. Są one również zagrożone przez wiele czynników biotycznych (szkodliwe owady, pasożytnicze grzyby) jak również abiotycznych (oddziaływania zanieczyszczeń gazowych i pyłowych).

W granicach obszaru opracowania planu miejscowego nie występują grunty zalesione, ani zadrzewione.

5.9.8. Zagrożenie powodziowe

Zagrożenie powodziowe występuje w północnej części obrębu Malczyce. Przez obręb przepływa rzeka Odra. W niedalekiej odległości, na północny- wschód od obszaru opracowania znajduje się ujście rzeki Średzka Woda i kanał portowy. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego, udostępnionymi w 2022 roku przez Informatyczny System Osłony Kraju, w granicach obszaru objętego planem i przedmiotową prognozą nie znajdują się obszary zagrożenia powodziowego.

5.9.9. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na omawianym obszarze nie występują nadzwyczajne źródła zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi, ani też obiekty zagrażające środowisku.

5.10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu miejscowego

W przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu miejscowego na analizowanym obszarze nie zajdą gwałtowne zmiany w stanie poszczególnych składowych środowiska. W przypadku braku realizacji planu miejscowego obowiązywać będzie *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malczyce, obręb Malczyce*, przyjęty na podstawie uchwały Nr VIII/67/2019 Rady Gminy Malczyce z dnia 5 czerwca 2019 r. Omawiany projekt planu miejscowego zmienia przeznaczenie terenu oraz wprowadza parametry i wskaźniki dotyczące zabudowy i zagospodarowania dla obszaru objętego opracowaniem. Zapisy te nie wpłyną na stan środowiska oraz jego poszczególne komponenty.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze objętym planem miejscowym brak jest terenów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko. Planowane w projekcie planu miejscowego funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. W planie zakazano przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wprowadzono także zapisy dla prowadzonej działalności, która nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują obszary objęte formami ochrony przyrody, wymienione w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Nie występują również pomniki przyrody. W odległości ok. 300 metrów na północ i północny-wschód od obszaru objętego planem miejscowym znajduje się Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000 (dyrektywa ptasia i siedliskowa) „Łęgi Odrzańskie” (kod: PLH020002) o powierzchni 21350,5 ha oraz Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (kod: PLB02008) o powierzchni 20223 ha. W odległości ok. 1,5 km na północ i wschód od obszaru objętego miejscowym planem znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Odry” (kod: PLH020098) o powierzchni 1270 ha.

Poszczególne składniki środowiska na obszarach objętych planem miejscowym nie wykazują trwałego przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. W związku z obserwowanym wzrostem emisji zanieczyszczeń w okresie jesienno-zimowym, mającym źródło w indywidualnych źródłach ogrzewania, aby ograniczyć tę emisję, w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą, ustalono, że zaopatrzenie w energię ciepłą nakazuje się zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Realizacja projektowanej zabudowy wiąże się także ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych. Mimo to przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej infiltracji na obszarach zabudowanych.

8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych

Obszar opracowania projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce*, o powierzchni około 0,5 ha, znajduje się w północnej części gminy, w północno-centralnej części obrębu Malczyce. Obejmuje swoim zasięgiem części działek ewidencyjnych o numerach: 252/2 i 253, położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wsi Malczyce. Obszar opracowania planu ograniczony jest od północy ul. Sportową, ul. Błotną od zachodu oraz ul. A. Mickiewicz i ul. Słoneczną od południa. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu zmiany przeznaczenia terenu oraz wskaźników zabudowy i parametrów zagospodarowania terenu w części obrębu Malczyce.

Ustalenia projektu planu miejscowego zostały pogrupowane w 2 rozdziałach. W rozdziale 1. zawarte zostały przepisy ogólne, a w rozdziale 2. przepisy końcowe. Ustalono następującą kategorię przeznaczenia terenu, dla której określono odpowiednie ustalenia: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczony MN-U.

Miejscowość Malczyce jest jednym z kilku założeń ruralistycznych w gminie Malczyce oraz ośrodkiem administracyjnym gminy. Obszar objęty planem miejscowym znajduje się w granicach zwartej struktury ruralistycznej wsi. Obszar opracowania zainwestowany jest przez budynek mieszkaniowy jednorodzinny, budynek warsztatu remontowo-naprawczego oraz budynek gospodarczy. Północno-zachodnia część obszaru objętego planem miejscowym nie została dotąd zagospodarowana. Powodem przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce jest potrzeba dopuszczenia na działce nr 252/2 przeznaczenia mieszkaniowego i usługowego (obecnie dopuszczona

funkcja przemysłowa i usługowa), wynikająca z planów podjęcia inwestycji mieszkaniowo- usługowej na tej działce przez jej właściciela. W obecnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Malczyce, obręb Malczyce działki te zostały przeznaczone pod „teren aktywności gospodarczej z obiektami produkcyjnymi, składowymi i magazynowymi”, oznaczony symbolem „2P”. Takie przeznaczenie wynikało ze studium obowiązującego w czasie uchwalenia ww. planu miejscowego, jednak nie jest ono zgodne z obecnym zagospodarowaniem, uwarunkowaniami oraz potencjałem obu tych działek, w związku z czym zwiększono zakres opracowania planu miejscowego także i o część działki ewidencyjnej nr 253.

Zgodnie z obecnie obowiązującym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malczyce”, przyjętym uchwałą nr LXIV/393/2023 Rady Gminy Malczyce z dnia 24 października 2023 r., działki o nr ewid. 252/2 i 253 położone są w granicach „Terenu zabudowy mieszanej o dominującym przeznaczeniu mieszkaniowo-usługowym i zagrodowym” oznaczonego symbolem „MM”, gdzie w zakresie przeznaczenia dopuszcza się zarówno zabudowę mieszkaniową jak i usługową. Obszar objęty planem miejscowym stanowi w całości nieruchomości prywatne.

Dla terenów tych podtrzymano także w większości wskaźniki zagospodarowania oraz parametry kształtowania zabudowy, które zostały ustalone w obowiązującym planie miejscowym. Zaproponowane w projekcie planu miejscowego funkcje nie wpłyną znacząco na stan zagospodarowania przestrzennego wsi oraz nie pogorszą jakości środowiska.

Ze względu na położenie w granicach historycznego układu przestrzennego wsi obszar objęty planem został w całości objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej oraz strefy „OW” ochrony zabytków archeologicznych.

Sporządzając projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę różne aspekty ochrony środowiska. Przygotowano zapisy planu miejscowego w taki sposób, by w jak największym stopniu ograniczyć negatywne skutki oddziaływania proponowanych form użytkowania terenu na środowisko naturalne, a także na zdrowie i życie mieszkańców. Dodatkowymi zabezpieczeniami są przepisy dotyczące ochrony środowiska, a także rozporządzenie określające wymogi lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wyznaczony w planie teren planowanej zabudowy usługowej stanowić będzie głównie uzupełnienie zabudowy wsi Malczyce, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia koniecznego dostępu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej.

Analiza ustaleń przyjętych w miejscowym planie pozwala stwierdzić, że projekt planu miejscowego respektuje założenia ochrony środowiska i nie stwarza konfliktów pomiędzy istniejącymi uwarunkowaniami a projektowanymi funkcjami.

W ustaleniach miejscowego planu miejscowego przyjęto dla jednostki, w ramach której dopuszczona jest zabudowa, współczynnik powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik określający wielkość powierzchni zabudowy.

Tabela 2 Wskaźniki zagospodarowania terenu w projekcie mpzp

Nr zał. graf.	Teren	Symbol	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	Maksymalny udział powierzchni zabudowy
1	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	MN-U	0,40	0,40

Dzięki przyjęciu w planie ww. wskaźników, powierzchnia terenów zabudowanych i nieprzepuszczalnych równoważona będzie przez tereny zielone. Przyjęte wartości współczynników pozwalają stwierdzić, że projekt planu miejscowego zapewnia zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu

Podstawą dla formułowania ustaleń przedmiotowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego była zapisana w ustawie zasadniczej zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa, a także województwa dolnośląskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

9.1. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym

Na szczeblu międzynarodowym określono szczegółowe cele i zadania na rzecz ochrony środowiska, które zostały przyjęte w ramach następujących konwencji, deklaracji i porozumień, mających znaczenie dla prawa wspólnotowego:

- *Szczyt Ziemi – Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju, Johannesburg, 2002 r.,*
- *Agenda 21 „Środowisko i Rozwój”, Rio de Janeiro 1992 r.,*
- *Protokół z Kioto – Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany klimatu, Kioto, 1997 r.,*
- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany klimatu UNFCCC, Nowy Jork, 1992 r.,*
- *Konwencja z Aarhus ONZ/EKG o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, Aarhus, 1998 r.,*
- *Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, Espoo, 1991 r.,*
- *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno, 1979 r.,*
- *Konwencja Londyńska, Londyn, 1972 r.,*
- *Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, Ramsar, 1971 r.,*
- *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, Bonn, 1979 r.,*
- *Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Zgromadzenie Ogólne ONZ, Nowy Jork, 2015 r.,*
- *Konwencja Wenecka w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, Montreal, 1987 r.,*
- *Konwencja Sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych, Sztokholm, 2001 r.*

9.2. Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym

Na szczeblu wspólnotowym określono szczegółowe cele i zadania na rzecz ochrony środowiska, które zostały przyjęte w ramach następujących konwencji, deklaracji i porozumień:

- *Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, 16 kwietnia 2013 r.,*
- *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, komunikat Komisji Europejskiej, 3 marca 2010 r.,*
- *Europejska konwencja krajobrazowa, Florencja, 20.10.2000 r.*

9.3. Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

Polityka ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej w systemie dokumentów strategicznych stanowi doprecyzowanie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (w skrócie SOR). Dokument zarysowuje cele główne oraz cele szczegółowe, dotyczące m. in. ochrony zdrowia, gospodarki i klimatu, które są wspierane poprzez tzw. cele horyzontalne (dotyczące m. in. efektywności instrumentów ochrony środowiska). Celem głównym Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (w skrócie PEP2030) jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, który stanowi jednocześnie jeden z celów SOR. PEP2030 wyznacza trzy cele szczegółowe⁸:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Celami horyzontalnymi są:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

W realizacji celów środowiskowych dokument często podkreśla istotną rolę planowania przestrzennego jako narzędzia do kształtowania przestrzeni i racjonalnego gospodarowania środowiskiem przyrodniczym. Rolą polityki przestrzennej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa, które to powinno być zapewnione poprzez odpowiednie zarządzanie państwem na wszystkich szczeblach administracji publicznej oraz w podziale kompetencji i zadań, pozwalającym na wyznaczenie celów na każdym szczeblu w oparciu o zidentyfikowane potrzeby, zaś środki niezbędne do ich osiągnięcia dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Podkreślona została rola Jednostek Samorządu Terytorialnego, w których gestii powinno leżeć racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, pomagającej chronić ludność m. in. przed zanieczyszczeniem powietrza, hałasem, suszą, powodzią oraz presją człowieka na środowisko przyrodnicze. Podkreślone zostało również dążenie do poprawy jakości życia, które powoduje stałą potrzebę rozwoju, co jednak jest możliwe tylko dzięki zrównoważonemu korzystaniu z zasobów przyrodniczych. Istotna jest również rola kształtowania i ochrony krajobrazu, które mają wyraźny wpływ na utrzymanie łączności ekologicznej. W tym zakresie planowanie przestrzenne powinno uwzględniać wszystkie istotne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego, ponieważ tylko w taki sposób możliwe będzie zagwarantowanie prawidłowego utrzymania oraz odbudowy łączności ekologicznej w środowisku przyrodniczym.⁹

⁸ Polityka Ekologiczna Państwa 2030, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" (M.P. 2019 poz. 794).

⁹ Ibidem.

Planowanie przestrzenne wskazywane jest również w kierunkach interwencji, realizujących cele szczegółowe oraz odpowiadających poszczególnym celom zrównoważonego rozwoju. Rola, jaką pełni planowanie przestrzenne w tych kierunkach przedstawiona została poniżej:

- **Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód** – poprzez m. in. opracowanie i aktualizację dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami oraz działania, obejmujące kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody i ochronę wód morskich;
- **Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania** – poprzez m. in. ograniczenie niskiej emisji, odpowiednie planowanie przestrzenne i ochronę korytarzy i klinów napowietrzających;
- **Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb** – poprzez m. in. utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przeciwdziałanie zanieczyszczania gleby i ziemi substancjami mającymi negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i stan środowiska oraz kierowanie się zasadą pierwszeństwa wtórnego użytkowania przestrzeni w procesach inwestycyjnych, która służy m.in. ograniczeniu zasklepania powierzchni, prowadzącego do nieprzepuszczania wód opadowych i powietrza., w tym poprzez przekształcanie ich dotychczasowych funkcji. Kluczowe znaczenie dla ochrony gleb przypisuje się zasadom planowania przestrzennego, umożliwiającym ponowne wykorzystanie obszarów poprzemysłowych;
- **Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej** – m. in. poprzez badania dotyczących potencjalnych skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych oraz stosowanie instrumentów zapewniających ochronę oraz zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, szczególnie w kontekście planów budowy jądrowych bloków energetycznych;
- **Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu** – m. in. poprzez przeciwdziałanie czynnikom i zjawiskom negatywnie oddziałującym na stan różnorodności biologicznej, do których należą w szczególności: przekształcenia i degradacja siedlisk, zmiany użytkowania terenu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczenia środowiska czy rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych, działań zmierzających w kierunku zachowania różnorodności biologicznej, rozwoju zielonej i błękitnej infrastruktury oraz projektów dotyczących ochrony in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych;
- **Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** – m. in. poprzez prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- **Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym** – m. in. poprzez zapobieganie wytwarzaniu odpadów, tworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, aby zapewnić przygotowanie odpadów do ponownego użycia, lub recyklingu, zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych z sektora gospodarowania odpadami, przede wszystkim ze składowisk odpadów, wspieranie inwestycji związanych z recyklingiem odpadów, przeróbką i wykorzystaniem surowców z wtórnego obiegu, przedsięwzięcia w zakresie wdrażania gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminnym oraz prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe związane z innowacyjnymi technologiami środowiskowymi, dotyczącymi wykorzystania surowców wtórnych i gospodarki odpadami, realizowane m.in. przez podmioty tworzące system nauki i szkolnictwa wyższego oraz ich konsorcja z przemysłem;
- **Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa** – poprzez budowę sprawnego i efektywnego systemu zarządzania i gospodarowania

wszystkimi rodzajami surowców mineralnych, w tym surowców wtórnych, w całym łańcuchu wartości oraz posiadanymi przez Polskę zasobami;

- **Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT;**
- **Przeciwdziałanie zmianom klimatu** – m. in. poprzez ograniczenie emisję gazów cieplarnianych, działania na rzecz adaptacji do prognozowanych skutków zmian klimatu, wprowadzanie innowacyjnych technologii, wykorzystania dostępnych źródeł energii, wspierania działań na rzecz produkcji energii ze źródeł odnawialnych, magazynowania energii, rozwoju hybrydowych instalacji OZE;
- **Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych** – m. in. poprzez opracowanie i wdrożenie dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparcie opracowania i wdrażania planów adaptacji do zmian klimatu dla obszarów zurbanizowanych, budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji (tam, gdzie to uzasadnione ekonomicznie, ekologicznie oraz społecznie), renaturyzację rzek i ich dolin, renaturyzację mokradeł oraz realizacji inwestycji mających na celu ochronę wybrzeża, połączonych z renaturyzacją wybranych fragmentów wybrzeża (wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione, celowe i możliwe) oraz poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepienia gleby, czy zagospodarowanie terenów oraz tworzenie warunków zabudowy obszarów, które są narażone na występowanie powodzi, podtopień oraz erozję brzegów morskich;
- **Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;**
- **Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania** – m. in. poprzez dokonanie bieżącej oceny efektywności i skuteczności udzielanej pomocy, zidentyfikowanie wszystkich znaczących przedsięwzięć środowiskowych realizowanych z udziałem środków publicznych, koordynację priorytetów inwestycyjnych w obszarze ochrony środowiska czy ułatwienie realizacji projektów zintegrowanych.

Poniższa tabela zawiera opis sposobu w jaki powyższe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce*.

Tabela 3 Sposób, w jaki cele ochrony środowiska i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

L.P.	Cele ochrony środowiska	Ustalenia
1.	Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> • ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; • nakazano odprowadzenie ścieków poprzez systemem kanalizacji sanitarnej, jednocześnie dopuszczono indywidualne rozwiązania w zakresie oczyszczania lub gromadzenia ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych; • w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych wprowadzono następujące ustalenia: <ul style="list-style-type: none"> a) nakazuje się stosować rozwiązania polegające na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarze wykorzystanie, odparowywanie, rozszczepianie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi; b) dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
2.	Ochrona zasobów leśnych	Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują grunty leśne.
3.	Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i przemysłowych	<ul style="list-style-type: none"> • nakazano odprowadzenie ścieków poprzez systemem kanalizacji sanitarnej, jednocześnie dopuszczono indywidualne rozwiązania w zakresie oczyszczania lub gromadzenia ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH NR 252/2 I 253 W OBRĘBIE MALCZYCE

		<ul style="list-style-type: none"> w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych wprowadzono następujące ustalenia: <ol style="list-style-type: none"> nakazuje się stosować rozwiązania polegające na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozszacanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi; dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
4.	Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody	wprowadzono: <ul style="list-style-type: none"> minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej, maksymalny udział powierzchni zabudowy działki, minimalną i maksymalną nadziemną intensywność zabudowy działki budowlanej.
5.	Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami	Gospodarowanie odpadami nakazano prowadzić zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.
6.	Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza	<ul style="list-style-type: none"> ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; zaopatrzenie w energię cieplną nakazano zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
7.	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego	<ul style="list-style-type: none"> ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; zakazano przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.
8.	Dziedzictwo kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> ustalono strefę „B” ochrony konserwatorskiej zabytkowego układu przestrzennego, ujętą w wykazie zabytków i obejmującą w całości obszar objęty planem miejscowym; ustalono strefę „OW” ochrony zabytków archeologicznych, ujętą w wykazie zabytków i obejmującą w całości obszar objęty planem miejscowym.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Obszar objęty prognozą nie jest zróżnicowany pod względem przekształceń środowiska. Planowane przeznaczenia nie spowodują znaczącej zmiany poszczególnych składowych środowiska, nie wpłyną znacząco na zagospodarowanie przestrzenne miejscowości oraz nie wpłyną negatywnie na jakość życia mieszkańców. Projekt przewiduje wyłącznie rozszerzenie przeznaczeń terenów o funkcje, które występują już w omawianej miejscowości, a także pozostawia w większości dotychczasowe wskaźniki zagospodarowania oraz parametry zabudowy. Projekt planu miejscowego dopuszcza w związku z tym rozwój zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zainwestowanych zwartego obszaru miejscowości, jednocześnie rozszerza dotychczas ustalone przeznaczenia terenów. Przyszłe zmiany, będące skutkiem uchwalenia planu miejscowego, będą miały wyłącznie charakter punktowy (interwencyjny) i nie spowodują istotnego pogorszenia stanu środowiska. Głównym przekształceniom poddane zostaną dotychczasowo niezagospodarowane tereny, co przyczyni się do ograniczenia na nich powierzchni biologicznie czynnej oraz zmiany stosunków wodnych. Jednocześnie ustalono wskaźniki dla minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 40%, co pozwoli na zrównoważenie terenów zainwestowanych oraz terenów pozostawionych do naturalnej wegetacji. Skutki wynikające z planowanego zagospodarowania terenów będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Wynikać to będzie z szeregu czynników, najczęściej o podłożu antropogenicznym. Niemniej jednak

przyjęte w planie rozwiązania nie powinny spowodować pogorszenia stanu środowiska w odniesieniu do obecnych uwarunkowań tego miejsca. Realizacja przyjętych w planie ustaleń może wiązać się ze wzrostem natężenia ruchu komunikacyjnego, a zabudowa możliwa do realizacji na podstawie zapisów planu miejscowego nie powinna stwarzać większego wpływu na wzrost zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przyszłe nasilenie ruchu komunikacyjnego będzie związane wyłącznie z dojazdami do usług lokalnej społeczności. Zapisy planu miejscowego, dotyczące ograniczenia wpływu na środowisko (w zakresie hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego, gleb, wód, powietrza atmosferycznego, jak również gospodarki komunalnej), zniwelują z pewnością uciążliwości i tym samym zmniejszą negatywny wpływ na środowisko. Ewentualne zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego powstawać mogą zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. Jednocześnie w przypadku zastosowania proekologicznych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną oraz zaopatrzenia w ciepło, pozwoli to na redukcję do minimum zanieczyszczeń generowanych przez nową zabudowę. Realizacja dopuszczonej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie powinny dopuścić do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Należy jednak zwrócić uwagę, że sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, rozwinięta na obecnym poziomie i dostosowana do nowoczesnych potrzeb, jest w stanie zapewnić obsługę obecnej i przyszłej zabudowy, co nie powinno prowadzić do zanieczyszczenia gruntu i wód. W przyszłości planuje się dalszą rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, które będą w stanie obsłużyć nowe inwestycje. Jednocześnie wskazać należy, że w planie przyjęto rozwiązania mające na celu zwiększenie retencji wód opadowych, poprzez nakaz stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsączanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Z uwagi na przyjęte w planie ograniczenia nie należy spodziewać się także nowych funkcji generujących lub stwarzających zagrożenie ponadnormatywnym hałasem.

10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska

10.1.1. Oddziaływania bezpośrednie.

- produkcja ścieków komunalnych na obszarach przewidzianych pod zabudowę;
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło;
- wzrost powierzchni terenów zabudowanych i utwardzonych.

10.1.2. Oddziaływania pośrednie.

- wzrost ilości spływów powierzchniowych z powierzchni terenów nowo zabudowanych i nowo utwardzonych;
- emisja z silników spalinowych używanych w samochodach i innych urządzeniach używanych przez mieszkańców i użytkowników planowanej zabudowy.

10.1.3. Oddziaływania wtórne.

- zanieczyszczenie powierzchni ziemi spowodowane opadami deszczu zanieczyszczonego pyłami i gazami pochodzącymi komunalnego i komunikacyjnego.

10.1.4. Oddziaływania skumulowane.

- brak.

10.1.5. Oddziaływania krótkoterminowe.

- prace budowlane związane z realizacją infrastruktury i budynków.

10.1.6. Oddziaływania średnioterminowe.

- brak.

10.1.7. Oddziaływania długoterminowe.

- zanieczyszczenie gleb związane z wprowadzaniem do gleb nawozów i związków chemicznych zanieczyszczających gleby.

10.1.8. Oddziaływania stałe.

- proporcjonalny do skali realizacji nowych obiektów wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego;
- trwałe przekształcenie powierzchni terenu pod zabudową i utwardzeniami;

10.1.9. Oddziaływania chwilowe.

- uciążliwości powodowane przez prace budowlane w trakcie realizacji zabudowy;
- przekształcenia powierzchni ziemi.

10.1.10. Oddziaływania pozytywne.

- regulacja w zakresie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- wprowadzenie zapisów dotyczących gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi;
- wprowadzenie zakazu przekroczenia standardów jakości środowiska;
- wprowadzenie ustaleń związanych z ochroną obszarów i obiektów zabytkowych.

10.1.11. Oddziaływania negatywne

- zmniejszenie wielkości powierzchni nieprzepuszczalnych - ograniczenie infiltracji;
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło i komunikacją;
- wzrost produkcji ścieków bytowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę.

10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:

- **Różnorodność biologiczną** – brak oddziaływania - na obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary o wysokiej bioróżnorodności biologicznej – lasy, parki, tereny wód.
- **Ludzi** – warunki i jakość życia mieszkańców na obszarze opracowania oraz w jego sąsiedztwie nie ulegną znaczącej zmianie.
- **Zwierzęta i rośliny** – zainwestowanie terenów rolniczych ograniczy środowisko życia występującym tam nielicznie pod względem gatunkowym roślinom i zwierzętom. Ustalenia zawarte w planie nie stanowią będą również zagrożenia dla występujących poza granicami planu miejscowego chronionych gatunków zwierząt.
- **Wodę** – brak znacznego oddziaływania. Zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej wpłynie na wzrost ilości wody odprowadzanej do kanalizacji. Niewielka skala przekształceń nie powinna wpłynąć na zmianę lokalnych warunków wodnych. Działalność rolnicza w najbliższym sąsiedztwie wciąż może powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do wód podziemnych.
- **Powietrze** – nowe inwestycje i nowi użytkownicy spowodują wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, jednakże ustalenia planu miejscowego odnoszą się w tym zakresie do przepisów odrębnych.
- **Powierzchnię ziemi** – na terenach niezainwestowanych powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniom i częściowemu utwardzeniu (realizacja zabudowy, obiektów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej). Działalność rolnicza może spowodować przedostawanie się do gruntów zanieczyszczeń.
- **Krajobraz** – oddziaływanie o lokalnej skali – krajobraz ulegnie przekształceniu na skutek realizacji zabudowy, jednak przyjęte ograniczenia gabarytów zabudowy, wskaźników i parametrów zainwestowania działki chronią przed konkurencją z wartościowymi elementami krajobrazu wsi, jednocześnie eksponując istniejące wartościowe elementy krajobrazu kulturowego i dziedzictwa.
- **Klimat** – brak oddziaływania na składowe klimatu.
- **Zasoby naturalne** – brak oddziaływania - na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża surowców mineralnych oraz tereny leśne.

- **Zabytki i dobra materialne** – brak oddziaływania lub oddziaływania pozytywne – plan zawiera ustalenia chroniące przed degradacją zabytków (zarówno pojedyncze obiekty jak i układy przestrzenne).

Podsumowując wystąpią zarówno negatywne jak i pozytywne skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu planu miejscowego. Przyjęte w planie ograniczenia w przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenu oraz rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi. Nieznacznie wzrosnąć może poziom hałasu oraz wytwarzane będą odpady, zarówno stałe jak i ciekłe. Realizacja dopuszczonej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczą do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Podłączenie inwestycji do kanalizacji sanitarnej będzie ograniczać możliwość zanieczyszczenia gruntu i wód.

11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

Teren nie jest objęty krajobrazowymi formami ochrony przyrody, jak też nie występują tu obiekty o formie krajobrazowej chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego (oraz ze względu na niewielką skalę obszarową planu miejscowego) nie wystąpią negatywne skutki dla istniejących form ochrony przyrody poza obszarem opracowania. W projekcie dodatkowo wprowadzono ograniczenia dotyczące lokalizacji inwestycji i prowadzonej działalności - nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

12. Ocena zmian w krajobrazie

Obszar objęty planem położony jest w granicach zwartego układu ruralistycznego, o typowym krajobrazie wiejskim. Ze względu na niewielką skalę planu miejscowego oraz przyjęte ustalenia, na skutek realizacji planu miejscowego nie nastąpią znaczne zmiany w krajobrazie gminy. W zakresie ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na krajobraz nowej zabudowy w planie przewidziano szereg ograniczeń i ustaleń mających na celu przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom. Ustalenia przyjęte w planie, dotyczące linii zabudowy, gabarytów, pokrycia i kształtu dachu, wprowadzają ład przestrzenny na terenach przewidzianych pod zabudowę. Ograniczenie maksymalnej wysokości realizowanej zabudowy i ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej znacząco ograniczy niepożądane oddziaływanie wizualne.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W projekcie planu miejscowego nie zaplanowano przedsięwzięć, których oddziaływanie wymagałoby kompensacji przyrodniczej. Na terenach przewidzianych pod zabudowę zachowanie właściwych proporcji między terenami zabudowanymi i zielonymi zapewniono przez wprowadzenie współczynnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. W zapisach planu miejscowego wprowadzone zostały również ustalenia odnośnie do infrastruktury technicznej, także dopuszczające odnawialne źródła energii służące zaopatrzeniu w energię cieplną oraz energię elektryczną. Ustalono, że odprowadzanie ścieków odbywać się będzie poprzez system kanalizacji

sanitarnej, natomiast po spełnieniu warunków, wynikających z przepisów odrębnych, dopuszczono także stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania lub gromadzenia ścieków. Wprowadzono również ograniczenia w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą - zaopatrzenie w energię ciepłą nakazano zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Wprowadzone w ten sposób ustalenia mają na celu przeciwdziałać negatywnemu wpływowi poszczególnych funkcji i możliwych, przyszłych działalności na środowisko (w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zanieczyszczania gruntów oraz wód powierzchniowych i podziemnych), jak również ograniczyć tworzenie się konfliktów między poszczególnymi jednostkami terenowymi, zwłaszcza terenami przeznaczonymi pod zabudowę, a obszarami przyrodniczymi.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Wśród analizowanych wariantów rozwiązań, możliwych do zawarcia w projekcie miejscowego planu, wymienia się:

- wprowadzenie bardziej rozbudowanego lub zawężonego katalogu przeznaczeń terenów, bądź wyznaczenie terenów o uniwersalnym przeznaczeniu, np. mieszanym – łączącym zabudowę mieszkaniową, usługową, zagrodową, czy rzemiosło;
- na terenach istniejącego i planowanego zainwestowania zmiana ustalonych wskaźników zabudowy, w tym podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, obniżenie wskaźnika powierzchni zabudowy czy manewrowanie intensywnością zabudowy;
- wprowadzenie bardziej restrykcyjnych ustaleń planu miejscowego, m. in. w zakresie zasad ochrony środowiska bądź kształtowania ładu przestrzennego;
- pozostawienie dotychczasowego przeznaczenia terenu lub sposobu użytkowania.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego dla obszarów objętych planem miejscowym oraz miejscowości Malczyce ustalone zostały w *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Malczyce*, co ograniczyło liczbę alternatywnych rozwiązań w zakresie przeznaczenia terenu. Niemniej jednak szczegółowa analiza alternatywnych rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonywane były w trakcie jego sporządzania. W związku z czym wybór rozwiązań spośród możliwych, dopuszczonych zapisami studium, alternatyw następował już na etapie projektowym.

Rozwiązaniem alternatywnym w stosunku do wyznaczenia terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług jest pozostawienie terenów z obowiązującym dotychczas przeznaczeniem (tereny aktywności gospodarczej z obiektami produkcyjnymi, składowymi i usługowymi). Rozwiązanie to nie uwzględnia jednak potrzeb właściciela działki, który planuje realizację inwestycji mieszkaniowo- usługowej na tej działce. Jednocześnie wskazać należy, że omawiane tereny zostały już przeznaczone pod zabudowę w dotychczas obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Dopuszczenie odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło oraz w energię elektryczną przyczyni się do zmniejszenia wykorzystania konwencjonalnej energetyki oraz pozytywnie wpłynie na środowisko przyrodnicze gminy oraz życie mieszkańców.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej wybrano rozwiązanie polegające na dopuszczeniu realizacji elementów infrastruktury technicznej na terenach o różnych funkcjach pod warunkiem spełnienia wymogów przepisów odrębnych. Przyjęte rozwiązania pozwolą w przyszłości na etapie przygotowania inwestycji wybrać najbardziej korzystne dla gminy w obowiązujących wtedy uwarunkowaniach gospodarczych rozwiązanie. Alternatywne rozwiązanie polegające na jednoznacznym wyznaczeniu terenów pod rozbudowę istniejącej infrastruktury technicznej nie

uwzględniałyby zmienności planów inwestycyjnych operatorów poszczególnych sieci, w tym także pojawiania się i rozwoju nowych technologii.

15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyjęto rozwiązania, umożliwiające zapobieżenie powstawaniu zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zakłada:

- nakaz prowadzenia działalności niepowodującej przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- uzbrojenie terenu w urządzenia infrastruktury technicznej oraz podłączenie do istniejącej infrastruktury technicznej;
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem budowy indywidualnych ujęć wody, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania lub gromadzenia ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych;
- nakaz przechwytywania i zagospodarowania wód opadowych w granicach działki budowlanej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz zapewnienia zaopatrzenia w energię ciepłą z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło;
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą z odnawialnych źródeł energii;
- gospodarowanie odpadami zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Uwzględnione w planie zamierzenia w zakresie ochrony środowiska zapobiegają powstaniu poważnych zagrożeń dla środowiska i zapewniają realizację obowiązujących przepisów.

16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z uwagi na fakt, że ustalenia projektu planu miejscowego nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w poszczególnych składowych środowiska z dotychczasową częstotliwością. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu, w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na:

- analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska - w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem planu miejscowego lub w ramach indywidualnych zamówień,
- kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska powinna odnosić się do terenów objętych projektem planu miejscowego. Wśród badań stanu środowiska, w ramach „Strategicznego programu państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025” prowadzonego przez Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wyróżnia się monitoring:

- jakości powietrza – poprzez zbieranie informacji i danych dotyczących poziomów substancji w otaczającym powietrzu;
- jakości wody – w zakresie poziomów zanieczyszczeń wód powierzchniowych, wód podziemnych i Morza Bałtyckiego;
- gleby i ziemi – w zakresie chemizmu gleb ornych;
- przyrody - w tym wybrane gatunki ptaków, gatunki i siedliska przyrodnicze wymienione w załącznikach do dyrektywy siedliskowej, a także rzadkie lub szczególnie narażone na wyginiecie w skali kraju gatunki roślin, stan zdrowotny lasów;
- klimatu akustycznego – głównie poprzez strategiczne mapy hałasu i dodatkowe pomiary poziomu hałasu;
- pola elektromagnetycznego – głównie poprzez badanie promieniowania elektromagnetycznego z zakresu częstotliwości radiowych obejmujących pasmo co najmniej 3 MHz – 3 GHz;
- promieniowania jonizującego – pomiary na stacjach wczesnego wrywania skażeń promieniotwórczych, pomiary wód powierzchniowych i osadów dennych, a także powierzchniowej warstwy gleby.

Skutki realizacji postanowień planu miejscowego podlegać powinny bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska*, przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe będzie wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Właściwe organy Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowego Instytutu Geologicznego, Starostów Powiatów, zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, klimatu akustycznego, pól elektromagnetycznych i promieniowania jonizującego, zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu miejscowego, szczególnie istotne będzie prowadzenie przez organy gminy lokalnego monitoringu w zakresie:

- przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (1 raz w roku),
- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (1 raz w roku),
- rodzajów i ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego (1 raz w roku).

Poza ogólnie przyjętymi wskaźnikami zanieczyszczeń poszczególnych składowych środowiska projekt planu miejscowego określa własne wskaźniki, które pozwalają na dokonanie oceny i monitorowania efektów jego realizacji, które nie są bezpośrednio związane z zakresem ochrony środowiska, natomiast pośrednio odnoszą się do zagadnień związanych np. z małą retencją i generalnym kształtowaniem środowiska mieszkaniowego, którego dotyczy plan miejscowy. Nie są

one prawną metodą metody analizy w zakresie oddziaływania na środowisko, niemniej jednak prowadzenie tego typu badań może dać pełniejszy obraz o zagadnieniach kształtowania środowiska. W związku z czym podane w formie ilościowej wskaźniki pozwolą na przeanalizowanie skutków poszczególnych działań i wynikające z nich zmiany w środowisku. W ramach prac nad prognozą dokonano oceny zapisanych w planie wskaźników. Uznano, że są one właściwe i pozwolą na dokonanie oceny skutków realizacji poszczególnych zamierzeń. Wskaźnikami tymi są m. in.:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej,
- wskaźnik minimalnej i maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy.

Weryfikacja wartości tych wskaźników powinna być prowadzona każdorazowo przez organ administracji architektoniczno-budowlanej (samorząd powiatowy) w trakcie oceny zgodności zamierzenia z planem przed wydaniem pozwolenie na budowę. Dodatkowo, analiza skutków realizacji przyjętych wskaźników powinna odbywać się przynajmniej raz na kadencję rady gminy, w trakcie dokonywania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przy sporządzaniu przez organy gminy oceny aktualności studium i planów miejscowych.

17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na lokalny zasięg oddziaływania oraz znaczne oddalenie wsi od granic transgraniczne oddziaływania na środowisko nie wystąpi.

18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest obszar objęty projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce*. Zakres prognozy jest zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Głównym celem planu miejscowego jest zmiana przeznaczenia terenów oraz ustalenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania dla obszaru objętego uchwałą, w oparciu złożone wnioski i obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Malczyce*. W części dotyczącej uwarunkowań scharakteryzowano gminę i obszar opracowania, głównie pod kątem położenia, stanu środowiska i występowaniu obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

W dalszej części prognozy odniesiono się do wpływu na środowisko ustaleń sporządzanego planu miejscowego. Ustalono, że w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego nie zajdą niekontrolowane zmiany w środowisku. Obecny stan środowiska oceniono jako dobry. Wymieniano istotne problemy ochrony środowiska dla tego obszaru. W kolejnym punkcie oceniono przyjęte w planie miejscowym rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne. Pozytywnie oceniono zachowanie w projekcie mpzp właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych funkcjach oraz zastosowane parametry i wskaźniki zabudowy.

Kolejny punkt zawierał opis międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony oraz ocenę w jaki sposób te cele zostały uwzględnione w projekcie mpzp. Przewidywane oddziaływania na środowisko zostały opisane w rozbiciu na pozytywne i negatywne oddziaływania pośrednie i bezpośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, oraz stałe i chwilowe. W toku analizy stwierdzono, że większość oddziaływań wystąpi w mniejszym lub większym natężeniu. W prognozie przeanalizowano również i oceniono wpływ ustaleń mpzp na poszczególne elementy środowiska. Nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na którąkolwiek ze składowych środowiska. Projektowane w planie miejscowym zainwestowanie będzie odpowiedzią na złożone wnioski do planu, z zachowaniem wiejskiego krajobrazu kulturowego.

W prognozie przeanalizowano alternatywne rozwiązania do tych wskazanych w planie miejscowym. Wprowadzone ustalenia planu chronią przed ryzykiem wystąpienia zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Planowane rozwiązania infrastrukturalne mają skutecznie chronić środowisko przed ponadnormatywnymi zanieczyszczeniami i wystąpieniem szczególnych zagrożeń dla środowiska.

Na terenie objętym planem miejscowym brak jest obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Planowane w projekcie planu funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. Skutki dla środowiska, wynikające z planowanego zagospodarowania terenu, będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny.

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko przyjęto rozwiązania umożliwiające zapobiegnięcie powstawania zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie. Z uwagi na fakt, że ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w środowisku z dotychczasową częstotliwością oraz kontroli przestrzegania ustalonych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów. Oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

Załącznik

do *Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce.*

Oświadczenie

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a. ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Oświadczam, że jako jeden z współautorów i zarazem kierujący zespołem, który opracował „*Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek ewidencyjnych nr 252/2 i 253 w obrębie Malczyce*” spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ww. ustawy tj.:

- ukończyłem, studia magisterskie na kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej;
- posiadam, co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w tym czasie brałem udział w przygotowaniu, co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Paweł Pach

dr inż. Paweł Pach
PLANISTA PRZESTRZENNY-URBANISTA
ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice
tel. 604 709 885